

Rodna Gruda

Goriški literarni klub Govorica

The Gorizia Literary Club Govorica

Objavljeno dne/Published on: 06.08.2015

Avtor članka/Article Author: Darinka Kozinc

Goriški literarni klub Govorica (GLK) je bil ustanovljen pred petimi leti in je v slovenski, zlasti goriški in zamejski literarni prostor, vnesel nove vsebine in oblike literarnega dogajanja, druženja s knjigo, ustvarjalci in založniki. Združuje intelektualni potencial s kritičnim pogledom na družbena dogajanja, trudi se obogatiti stanje duha v ožjem in širšem okolju, tudi preko meja Slovenije. GLK združuje 36 članic in članov s širšega goriškega prostora in zamejstva. V letu 2014 je literarni klub izdal zbornik Govorice, kjer 32 avtoric in avtorjev priča o izjemni literarni izpovedi goriškega prostora. Prav tako se GLK prijavlja na različne razpise za pomoč pri izdaji knjig članov.

The Literary Club Govorica (GLK) was founded five years ago. It contributed immensely to the literary scene of the Gorizia region, introducing new forms of literary events, such as literary evenings with book authors and publishers. The club combines the intellectual potential with a critical view of social events, trying to enrich the state of mind in both the immediate as well as broader environment, stretching even across the Slovenian national border. GLK has 36 members who come from the Gorizia region and abroad. In 2014, the club published a booklet entitled Govorice, featuring works by 32 authors discussing the exceptional literary history of the Gorizia region. GLK files applications for public fundings, helping its members publish their works.

Med večje dejavnosti kluba štejemo ohranjanje spomina na dva za Primorce najpomembnejša ustvarjalca, pesnika Simona Gregorčiča in pisatelja Franceta Bevka. Prvemu posveča Gregorčičeve dneve (letos se bodo odvijali v Vrsnem, Novi Gorici in Gradišču nad Prvačino), drugemu pa se pokloni vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku na solkanskem pokopališču, kjer je Bevk pokopan. Prav tako oživlja spomin na druge literate, kot so npr. pesniki Nevin Birska, Matej Bor, Stanko Vuk in pisateljica Pavlina Doljak Pajk.

Med nalogami GLK je tudi skrb za slovensko besedo in jezik zlasti v okoljih, kjer živijo Slovenci izven svoje matične domovine. Povezovanje z zamejstvom je prisotno od vsega začetka, člani literarnega kluba gostujejo po šolah in vrtcih s slovenskim učnim jezikom v Italiji, sodelujejo na Kapljicah kulture v Gorici (I), nekateri avtorji objavljajo v slovenskem tisku onstran slovenske meje (Galeb, Mladi rod ...), prav tako pa Goriški literarni klub v svojo sredino k sodelovanju na različnih prireditvah vabi znane kulturne delavce (Lojzka Bratuž, Marko Kravos, Živa Gruden ...). Literarni klub je v letu 2015 prvič obiskal Slovence v Benečiji in pripravil literarni večer.

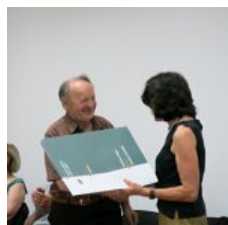
Preko Slovenske izseljenske matice v Ljubljani je klub v letošnjem letu navezal stike s Slovenskim izseljenskim društvom Triglav v Republiki Srbski v BiH. Zelo hitro je bil sklenjen dogovor za obisk v Banja Luki in izpeljavo literarnega večera. V popoldanskih urah, v petek 5. junija sta sedem naših članic in članov v prijetnem lokalnu hotela Moskva pričakala prizadevna gospa Marija Grbić in pisatelj ter prevajalec Zdravko Kecman. Srečanje in pogovor sta stekla brez zadržkov, organizacija je bila brezhibna. Ob 19. uri so v Narodni in univerzitetni biblioteki Republike Srbske, ob podpori Društva Triglav, Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrstva prosvete in kulture Republike Srbske ter mesta Banja Luka, nastopili **Boris Jukić, Milan Petek Levokov, Marija Mercina, Darinka Kozinc, Darko Komac, Olga Kolenc in Rajko Slokar**. Nastopajoči so brali svoje pesmi in odlomke svojih proznih del. Nastopila sta tudi banjaluška literata **Tanja Stupar Trifunović in Zdravko Kecman**, slednji pa je v zanimivih opisih povezoval program kulturnega

dogodka. Literarni večer in besede nastopajočih je s slovensko ljudsko glasbo na citrah spremljala **Janke Frančeškin**. Večer se je čustveno in intelektualno močno vtisnil v spomin vsem navzočim, tudi nastopajočim. Goriški avtorji so tam pripravili tudi razstavo svojih knjig, ki so jih nato podarili biblioteki in Slovenskemu izseljenskemu društvu Triglav. Dogodek je bil medijsko dobro pokrit, naslednje jutro pa sta dva člana Goriškega literarnega kluba Govorica v oddaji tamkajšnje nacionalne televizije predstavila delovanje kluba.

Temeljno številčno, duhovno in dejavnostno jedro te manjšine v BiH je nastalo med obema vojnama (po podpisu Rapalske pogodbe), ko je bilo veliko primorskih Slovencev zaradi fašističnega gibanja prisiljeno legalno in ilegalno oditi v novo državo, Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kasneje v Kraljevino Jugoslavijo.

Ob koncu srečanja je bil sklenjen dogovor, da bodo Društvo Slovencev, Društvo srbskih pisateljev in Goriški literarni klub Govorica že v prihodnjem letu izdali skupno dvojezično publikacijo, ki bo združila najboljše krajše literarne stvaritve. Nastopajoči so si naslednjega dne ogledali še bližnji zdraviliški kraj Slatina, razvoju katerega so dali poseben pečat Slovenci, zlasti Primorci, med njimi še delujoči Milan Perduv in njegovi pribegli predniki Adamiči iz kraškega Ivanjega Grada. V prijetnem pogovoru smo izvedeli marsikatero zabavno prigodo iz preteklosti, kot je bila tista z rdečimi paradižniki, ki so jih domačini zavrgli, saj so navadno uporabljali zgolj zelene paradižnike. Zavržen zrel paradižnik pa je Adamič posolil in ga pred njimi pojedel kot jabolko. Razbrali smo lahko, da so bili priseljenci lepo sprejeti, prinesli so mnogo novosti na področju kmetijstva, sadjarstva, čebelarstva, vinogradništva in kulturnega življenja, ki je bilo med Slovenci zelo razgibano. Gostitelji so bili povabljeni na V. Gregorčičeve dneve, ki jih Goriški literarni klub organizira v mesecu juniju in juliju.

Slovo je minilo v prijateljskem vzdušju z zelo prijetnimi vtisi, saj so se Banjalučani izkazali za odlične in prijazne gostitelje.

Grafika MONG darilo prevajalcu in pisatelju Zdravku Kečmanu.

Predstavitev v Banja luki.

Obisk.

Direktor gerontološkega centra Milan Perduv - potomec slovenskih primorskih priseljencev v Slatini.

Predsednica GLK mag. Darinka Kozinc.

Društvo ima tudi svoj prepoznaven logotip.